

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Emmaüsinstituut@1 te AALTER

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 127969-127977

Instellingsnummer 127969

Instelling Emmaüsinstituut@1

Directeur Erik DE KEYSER

Adres Sint-Gerolfiaan 20 - 9880 AALTER

Telefoon 09-398.78.00

E-mail emmaussecundair@op-weg.be

Website <http://www.op-weg.be>

Bestuur van de instelling VZW Provinciaal der Broeders van Liefde

Adres Stropstraat 119 - 9000 GENT

Scholengemeenschap Ideaal.- vrij secundair onderwijs in Deinze en Aalter

Adres Peter Benoitlaan 40 - 9800 DEINZE

CLB Vrij CLB Deinze

Adres Kattestraat 22 - 9800 DEINZE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-04-2017, 25-04-2017, 26-04-2017, 27-04-2017, 28-04-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 17-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Agnes GEERTS

Teamleden Marc D'HOOP, Gabriël POPPE, Serge SAUBAIN, Els VAN
RAEMDONCK, Chris VAN WOENSEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)	8
4.1.1.2 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037)	11
4.1.1.3 VOET	14
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
5.1 Evaluatiepraktijk	18
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
7.1 Wat doet de school goed?	24
7.2 Wat kan de school verbeteren?	24
7.3 Wat moet de school verbeteren?	24
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De campus Emmaüs Aalter bestaat administratief uit twee scholen: een middenschool en een zesjarige school met aso-, bso- en tso-aanbod in de bovenbouw. Ze hebben de schoolnummers 127969 en 127977. Naast de eerste graad A- en B-stroom biedt de school studierichtingen aan binnen het studiegebied algemeen vormend onderwijs en de studiegebieden Auto, Handel en Mechanica-elektriciteit. De school is eveneens een erkende instelling voor de organisatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN). De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Inhoudelijk is ze dezelfde voor wat betreft de samenvatting, de evaluatiepraktijk, het algemeen beleid, de regelgeving, de vakoverschrijdende eindtermen VOET en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH).

2 SAMENVATTING

De beide directeurs, de adjunct-directeur en de beide technisch adviseur-coördinatoren vormen het directieteam met een duidelijk uitgeschreven en complementaire taakverdeling. Zij kiezen voor een laagdrempelig en toegankelijk leiderschap en streven naar een participatieve cultuur. De voorbije jaren vernieuwde de school de visietekst en het schoolwerkplan. De afdelingen auto, elektriciteit en mechanica kregen een huisvesting in het nieuwe gebouw, een spectaculaire verbetering op het vlak van de infrastructuur en uitrusting, die een voorbeeld is van goede praktijk.

De school speelt in op de toekomstige onderwijshervorming en profileert zich als dusdanig. In de eerste graad groepeerde ze haar leerlingen in het eerste leerjaar volgens de respectieve keuzepakketten in het optioneel gedeelte en in het tweede leerjaar volgens de gekozen basisoptie. De bovenbouw is georganiseerd in domeinen met telkens een domeindirecteur die de verantwoordelijkheid heeft voor de toegewezen studierichtingen, leraren en leerlingen. Vanaf volgend schooljaar vormt het buso-aanbod binnen de domeinen 'Zorg en Welzijn', 'Voeding en horeca' en 'STEM' een mooie aanvulling. De school biedt hiermee voor elke leerling een passend leertraject aan.

Het erkenningsonderzoek van een representatief deel van het onderwijsaanbod wijst uit dat voor de meerderheid van de onderzochte vakken en studierichtingen de leerplanrealisatie voldoende tot kwaliteitsvol is. Toch worden in een aantal vakken en/of studierichtingen de leerplandoelstellingen onvoldoende bereikt. Dat geldt voor het vak Frans in de A-stroom, voor Latijn in de derde graad aso, voor mavo in de derde graad bso, voor bedrijfseconomie in de tweede graad tso Handel en voor het specifiek gedeelte in de derde graad bso Auto. De erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelen' resulteert daarom in een eindadvies 'gunstig, beperkt in de tijd'. Uit de vaststellingen blijkt eveneens dat er kwaliteitsverschillen zijn in de leerplanrealisatie van andere vakken die voldoen. Hierbij spelen onder meer de opvolging van de vakgroepwerking en de bewaking van de leerplanrealisatie door het beleid een belangrijke rol.

De school heeft een visie en planning uitgewerkt voor haar inspanningsverplichting ten aanzien van de vakoverschrijdende eindtermen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET. De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat en de evaluatie is vrij systematisch uitgebouwd. Ze leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen. De meeste eindtermen van de contexten 'mentale gezondheid' en 'socio-culturele samenwerking' worden met voldoende diepgang nagestreefd.

Het onderzoek toont verder aan dat de school de onderwijsreglementering naleeft en dat ze voldoende aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De school spoort systematisch gebreken op en werkt ze stelselmatig weg. Ook heeft ze aandacht voor tussentijdse oplossingen in afwachting van een oplossing ten gronde.

Het kwaliteitsonderzoek met betrekking tot de evaluatiepraktijk heeft tot doel de validiteit van de leerlingenevaluatie in het teken van de studiebekrachtiging te onderzoeken. De school evalueert de leerlingen via een systeem van dagelijks werk en examens of via permanente evaluatie. Daarmee wil ze de evaluatie differentiëren volgens het profiel van de onderwijsvormen, de graden, de studierichtingen en de vakken. Zij koppelt daaraan weliswaar geen centrale visie, speerpunten of kwaliteitscriteria. Voor de keuze van het evaluatiesysteem, de inhoudelijke concretisering en de kwaliteitsvolle invulling stelt zij de vakgroepen verantwoordelijk. In de uitvoering leidt dit tot merkbare kwaliteitsverschillen per vak en zelfs per leraar. De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen vormt in verschillende vakken een probleem, vooral wat de evaluatie van de (onderzoeks)vaardigheden betreft. De systematische koppeling van remediëring aan tegenvallende studieresultaten evolueert positief. De informatiewaarde van de vakcommentaren in de rapporten is beperkt. Diagnostische elementen en concrete richtlijnen voor bijsturing van het leerproces ontbreken veelal. Dat de school een prospectief en oriënterend deliberatiebeleid hanteert, is positief. Dit uit zich in eindbeslissingen die hoofdzakelijk gericht zijn op de verdere (haalbare) studieloopbaan van de leerling.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Gelet op de lacunes in de leerplanrealisatie van enkele vakken besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate werden weggewerkt.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, geschiedenis	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, geschiedenis	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Frans in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)

Voldoet niet

Het aanbod en de evaluatiepraktijk zijn onvoldoende afgestemd op de eindtermen en de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod volgt systematisch het leerboek en vertrekt onvoldoende vanuit de leerplandoelstellingen. Het aanbod situeert zich op het gepaste beheersingsniveau met een gevarieerd tekstaanbod, maar is onevenwichtig.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	De leraren bieden de verschillende onderdelen over het algemeen minimaal aan. De nadruk ligt echter vooral op kennisreproductie, ten koste van het inoefenen van vaardigheden en leerstrategieën. Vooral inzake het consequente gebruik van de doeltaal (spreekdurf en luisterbereidheid) en het aanleren van noodzakelijke spreek-, lees- en luisterstrategieën (o.a. gebruik maken van woordenschatlijsten of 'digitale' woordenboeken), blijven er grote uitdagingen. Contextloze vertalingen van en naar de doeltaal vormen, onterecht, een groot onderdeel van het aanbod. De integratie van kennis en vaardigheden wordt nog te weinig gerealiseerd.
	Het aanbod oefent vooral op wat de leerlingen theoretisch kennen en onvoldoende op de praktische toepassing ervan op het niveau van een basisgebruiker. Taaltaken, waarbij de leerlingen via korte betekenisvolle en realistische opdrachten verschillende vaardigheden inzetten om tot een resultaat te komen, worden te weinig aangeboden. De eindtermen voor spreekvaardigheid op structureel niveau, worden onvoldoende ingeoefend.
	De doelgerichtheid ontbreekt in het aanbod. Slechts zeer sporadisch, en afhankelijk van de leraar, is er extra aandacht voor actualiteit of cultuur via het gebruik van multimedia.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is onvolledig en onevenwichtig, maar situeert zich wel op het gepaste beheersingsniveau.

Wat onmiddellijk opvalt tijdens het onderzoek is de zeer grote nadruk op het toetsen van ondersteunende kennis. Meestal gebeurt dit contextloos met het gebruik van metataal en met talloze vertalingen. Nederlands is alom aanwezig in de evaluaties.

Een tweede opvallende vaststelling is dat de evaluatiepraktijk van het dagelijks werk sterk verschilt van leraar tot leraar. Soms komt er tijdens het volledige schooljaar amper één opdracht per vaardigheid voor. Het aantal examenmomenten is ook verschillend. Een quotering van mondelinge vaardigheid kan het gemiddelde zijn van de punten voor dagelijks werk of kan gebaseerd zijn op één mondeling evaluatiemoment. Dit leidt tot onevenwichten in de evaluatiepraktijk en zelfs tot een andere beoordeling van de leerlingen. Er zijn bovendien verschillende scorewijzers in omloop voor o.a. het quoteren van gespreks- en spreekvaardigheid. Het ontbreekt aan een eenduidige visie op de evaluatiepraktijk en aan horizontaal en verticaal overleg in de eerste graad.

Inhoudelijk blijkt uit de evaluaties vaak een verkeerde interpretatie van de vaardigheden. Zo is een dialoog uitschrijven geen schrijfvaardigheid. Het invullen van witruimte of het herkennen van de grammaticale tijd zijn geen adequate beoordelingen van luistervaardigheid. Bronvermeldingen van de opdrachten voor luisteren en lezen ontbreken meestal, waardoor de authenticiteit en de actualiteitswaarde moeilijk te achterhalen zijn. Bovendien wordt luistervaardigheid zelden getoetst met visuele ondersteuning. Gespreksvaardigheid beperkt zich soms tot het beoordelen van voorbereide en strak afgebakende dialogies. Een korte presentatie aan de hand van sleutelwoorden of een format, zijn eindtermen die nauwelijks geëvalueerd worden.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

In de meeste klassen zijn de materiële vereisten aanwezig om de leerplandoelstellingen te realiseren. Niet elke leraar zet elke les multimediamateriaal in of maakt regelmatig gebruik van de beschikbare uitrusting. Verwijzingen naar de doeltaal of naar de anderstalige cultuur via affichering op een wandbord, ontbreken.

Het gebruik van (digitale) woordenboeken is niet ingeburgerd. De elektronische leeromgeving wordt niet ingezet om extra te differentiëren of te remediëren.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Op basis van de klasbezoeken tijdens de doorlichting blijkt dat de vak- en de instructietaal veelal de doeltaal is. Dat is positief. Toch is het werken met vertalingen een courante klaspraktijk. In het aanbod en in de evaluatiepraktijk blijft het Nederlands prominent aanwezig. De leerlingen zijn daardoor weinig geneigd om de doeltaal effectief te gebruiken. Hierdoor missen zij oefenkansen en leren zij de gepaste leerstrategieën niet aan.

De meeste lessen worden klassiek en frontaal gegeven. De leerlingen zitten aan gescheiden banken en gaan sporadisch samenzitten voor een duo-opdracht. Leerlingen die extra begeleiding nodig hebben krijgen STICORDI (STImulerende, Compenserende, Remediërende en Differentiërende)-maatregelen. Extra differentiatie voor leerlingen die al een hoger beheersingsniveau hebben of voorbeelden van binnenklasdifferentiatie zijn er niet.

Feedback volgt onmiddellijk tijdens het leerproces of via individuele notities op de toetsen of taken. De leerstofverwerving, die vooral hamert op het contextloos instuderen van woordjes en grammaticale structuren, maakt dat de meeste leerlingen Frans een 'moeilijk' vak vinden. Zij missen de boeiende uitdaging om al iets te 'mogen' doen met de taal.

Deskundigheidsbevordering
Overleg

De vakgroep vergadert graadoverstijgend enkele keren per schooljaar. Zowel organisatorische als didactisch-pedagogische thema's komen aan bod, maar richten zich vooral op de tweede of derde graad.

Specifiek voor de eerste graad ontbreekt horizontaal en verticaal overleg. Er zijn sterk uiteenlopende visies op moderne vreemdetalenonderwijs. De plaats van ondersteunende kennis en het belang ervan in het gehele onderwijsleerproces, teneinde de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen en eindtermen te bereiken, is nog niet uitgeklaard. Dit leidt tot een verschillende interpretatie van leerresultaten. De leraren van de eerste graad hebben nood aan begeleid inhoudelijk overleg. De doelstelling is gelijkgericht te beoordelen wat leerlingen 'kunnen doen met de taal' als basisgebruiker, in plaats van wat ze ervan kennen. Kritisch overleg inzake dringt zich op, onder meer in zake leerplangericht werken, het uitwisselen van taaloverstijgende goede praktijkvoorbeelden voor taaltaken, het gezamenlijk opstellen van scorewijzers en het stroomlijnen van de opgaven voor dagelijks werk.

4.1.1.2 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen aan bod in de studie van de historische samenlevingen. De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen voldoet nipt.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Inleidend in elk leerjaar maken de leerlingen voldoende kennis met het historische referentiekader van tijd, ruimte en socialiteit. Ze leren de historische inhouden voldoende in dit kader situeren.

Het leerwerkboek is de leidraad voor het aanbod van de historische inhouden en de bronnenverwerking. In de studie van de prehistorie, het oude nabije oosten en de klassieke oudheid komen de meeste kenmerkende feiten en ontwikkelingen aan bod. De verschillende domeinen van de socialiteit zijn voldoende vertegenwoordigd. Het strikt volgen van het leerwerkboek zet de jaarplanvordering onder druk. Er is weinig doelgerichte selectie van leerinhouden en verwerkingsoefeningen. Daardoor maken de leerlingen uitvoerig kennis met de historische inhouden die in de eerste twee trimesters gepland staan en rest onvoldoende tijd voor een volwaardige benadering van de leerinhouden op het einde van het schooljaar, bijvoorbeeld onderdelen van de Egyptische samenleving in het eerste leerjaar en van de Romeinse samenleving in het tweede leerjaar.

In het onderwijsproces ligt de nadruk hoofdzakelijk op het beschrijvende en verklarende niveau van het historische denken, onder meer kennis van feiten, kenmerken, ontwikkelingen, verklaringen, oorzaken en gevolgen, situering in tijd en ruimte. De opbouw van het begrippenkader is daarin doelgericht geïntegreerd. De aandacht voor inzichtelijke duiding voldoet, maar het uitgesproken karakter daarvan is niet overal optimaal en verschilt per leraar. Duiding gebeurt onder andere via de bespreking van verschillen tussen feit en mening, wisselwerking tussen samenlevingen, beïnvloedende factoren en via de actualisering van enkele thema's. Duiding in de dimensies van tijd en ruimte is minder uitgesproken geïntegreerd in de studie van de historische samenlevingen, bijvoorbeeld gelijktijdigheid en ongelijktijdigheid, continu en discontinu, evolutionair en revolutionair, centrum en periferie, lokaal-regionaal-mondiaal. Het aanbrengen van historisch inzicht vanuit een probleemstelling, zoals de titels in het leerwerkboek hier en daar aangeven, geraakt dikwijls ondergesneeuwd in het gedetailleerde aanbod van feiten en verklaringen.

Bronnenanalyse komt voor via de werkopdrachten in het leerwerkboek en de bespreking van audiovisuele informatiebronnen. De verwerking gebeurt hoofdzakelijk aangestuurd door de leraar. De afstemming van de analyse op de leerplandoelstellingen 'werken met bronnen' is niet volledig. Ze heeft vooral tot doel informatie uit de bronnen te halen met het oog op de samenstelling en de verklaring van de historische inhouden. Er zijn onvoldoende opdrachten waarin de leerlingen de bronnen leren identificeren en de basisvragen van de historische kritiek leren toepassen. Historisch speur- en denkwerk met zoek-, verwerkings- en rapporteringsopdrachten komt te weinig aan bod.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen vinden plaats in lokalen die met digitale projectie-apparatuur zijn uitgerust. Multimedia ondersteunen het onderwijsleerproces visueel en structureel. De leerlingen beschikken niet over een historische atlas. Ze werken met historische kaarten in het leerwerkboek of geprojecteerde kaarten. Daarmee komen niet alle doelstellingen ‘werken met ruimte’ optimaal aan bod. Werkopdrachten waarbij de leerlingen ICT gebruiken, komen te weinig voor. Zo is de bijdrage tot de vakoverschrijdende eindtermen ‘ICT’ heel beperkt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie bestaat uit dagelijks werk en examens. Geregelde toetsen en enkele taken vormen het dagelijks werk. De concrete invulling verschilt per leraar. De samenstelling van de examens is gelijk in alle klassen van het eerste leerjaar. In het tweede leerjaar is dit niet zo, onder andere omwille van verschillen in jaarplanvordering. De vraagstelling in taken, toetsen en examens sluit logisch aan bij het onderwijsaanbod en is zo voldoende herkenbaar voor de leerlingen. De afstemming op de leerplandoelstellingen voldoet, maar is niet volledig. Net als in het onderwijsaanbod ligt de nadruk overwegend op historische kennis en inzicht. De meeste vragen peilen naar de reproductie van aangeleerde historische feiten, begrippen, ontwikkelingen, kenmerken, verklaringen, oorzaken en gevolgen, verbanden en actualisering. De relevantie van de ondervraagde inhoud vertoont verschillen per leraar. Soms bevatten toetsen of examens meerdere vragen die te gedetailleerd peilen naar de kennis van minder relevante, losstaande feiten. Sommige gesloten vragen zijn onvoldoende objectief, omdat ze gokken toelaten. Vragen op basis van bronnenanalyse komen voor in de enkele taken. In toetsen en examens verschilt het doelgerichte aanbod per leraar van voldoende tot onvoldoende. Soms is de bron er enkel ter herkenning en moeten de leerlingen die niet analyseren om de antwoorden op de vragen te kunnen geven. Toepassingen met betrekking tot situering in tijd, ruimte en socialiteit worden voldoende geëvalueerd. De doelstellingen ‘werken met bronnen’ komen hoofdzakelijk voor met als doel informatie uit de bron te halen. Identificatie en interpretatie van bronnen met toepassingen van de historische kritiek komen onvoldoende voor in de evaluatie.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Een ordelijk klasmanagement en de methodiek van het leerwerkboek ondersteunen het leren van de leerlingen. Via de afsluitende synthese per hoofdstuk verwerven de leerlingen voldoende informatie over wat ze moeten kennen en kunnen. Dat de leraren de vaktaal toegankelijk maken via begrippenlijsten, is positief.

In de lessen is er voldoende aandacht voor informatieverwerking, maar deze verloopt hoofdzakelijk centraal gestuurd. De leerlingen leren daarbij weinig doelgericht leerstrategieën gebruiken. Zo leidt het begeleid leren onvoldoende naar probleemoplossend leren. Daartoe zijn er onvoldoende gerichte werkopdrachten rond informatieverwerving en -verwerking.

Er is voldoende feedback op de evaluatie en de leerprestaties. Het centraal aangestuurde onderwijsleerproces en de veeleer enge invulling van het dagelijks werk leveren echter onvoldoende valide informatie aan om het leerproces van de leerlingen doelgericht op te volgen. De remediëring is dan ook overwegend gericht op een bijsturing van de algemene studiehouding en studiemethode. Voor leerlingen met specifieke leerproblemen zijn er vooral compenserende maatregelen in de evaluatiepraktijk aansluitend bij de afspraken daarover op schoolniveau.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroep werkt aan horizontale en verticale samenhang. In de eerste graad resulteert dit onder andere in samenwerking voor de keuze van de leermiddelen, de samenstelling van de jaarplanning, de begrippenlijsten en de examens. Het bewaken van de leerplangerichtheid en de samenhang is in ontwikkeling. Op dit vlak overheerst in de eerste graad de leerboekgerichtheid op de leerplangerichtheid. Ook voor het aanbod en de evaluatie van de historische vaardigheden nemen de leraren de leerplandoelstellingen onvoldoende als uitgangspunt en ontbreekt een verticale leerlijn.

De vakgroep staat open voor professionalisering en gaat daarbij vooral in op het bestaande aanbod van nascholingen. Voor concrete vakinhoudelijke ondersteuning kan de vakgroep geen beroep doen op externe begeleiding. Dit leidt ertoe dat de professionalisering niet volledig afgestemd is op de concrete noden, zoals het werken met bronnen en de evaluatiepraktijk.

4.1.1.3 VOET

Voldoet

De school streeft in voldoende mate de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET. De school baseert de VOET-activiteiten op haar visietekst (de VOETpaden voor een leven in bewogenheid), haar vernieuwde 'opvoedingsproject' en op de leerplannen.

De school maakt jaarlijks een VOET-inventaris per graad en per klas en kent de hiaten. De schoolleiding stimuleert de VOET-werking bij het lerarenteam. Per schooljaar zijn er verschillende projecten binnen een bepaalde context met een waardevolle invulling van de VOET.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De school streeft naar een breed draagvlak voor de VOET-werking bij de leraren door ze inhoudelijk te ondersteunen.

De VOET-kerngroep stond/staat in voor het aansturen, coördineren en opvolgen in functie van de VOET-werking. Zij werkten daartoe enkele contexten in detail uit over de graden heen. De school communiceert over de VOET met de leraren tijdens de personeelsvergaderingen, maar ook met de ouders bij het organiseren van uitstappen of extracurriculaire activiteiten.

De leraren koppelen de VOET aan elke projectaanvraag of 'niet lesactiviteit' (NLA). Het lerarenteam is bereid mee te werken aan VOET-projecten of om binnen de vakgroep de realisatie van de VOET op te volgen.

Doeltreffendheid De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen.

Op basis van de inventaris van de afgelopen jaren werden een aantal initiatieven opgestart, bijgestuurd of geschrapt, steeds met aandacht voor de kadering binnen het opvoedingsproject en de schooleigen visie. Op dit ogenblik bewaakt het directieteam dat de NLA elkaar niet overlappen voor een bepaalde groep leerlingen of dat deze niet onverantwoord veel onderwijstijd wegnemen van het beschikbare lestijdenpakket.

In het schoolwerkplan 2016-2018 zijn een systematische analyse en bijsturing van de geregistreerde VOET op basis van de NLA en de vakkenregistratie opgenomen.

Ontwikkeling Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en de effectiviteit ervan zijn voorlopig beperkt. Omwille van o.a. de verhuis en het wachten op een nieuw VOET-registratiesysteem, is de VOET- kerngroep het voorbije schooljaar ‘on hold’ gezet.

De school liet zich voor de uitbouw van een schoolbrede VOET-werking bij aanvang ondersteunen door de pedagogische begeleidingsdienst. De leden van de kerngroep volgden tal van nascholingen.

De school is altijd blijven streven naar de realisatie van de VOET en plant de VOET-kerngroep opnieuw ten volle in te zetten om de blijvende motivatie en de aandacht voor de VOET te borgen.

Uitvoering Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd.
Mentale gezondheid

Verschillende jaarlijks terugkerende initiatieven illustreren het belang dat de school aan deze context hecht. Er is een schoolaanbod afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de jongeren. De leraren zijn gemotiveerd om de acties die de school onderneemt te steunen, bijvoorbeeld tijdens de ‘Zuiddag’ of bij buitenlandse schoolreizen.

Enkele leraren engageren zich om leerlingen uit verschillende klassen in een extramurale avondactiviteit mee te nemen naar o.a. concerten of toneelvoorstellingen. De inleefdagen (omgaan met mensen met een beperking), de ‘open klassenraden’ waar de zesdejaars hun eigen toekomstige studiekeuze motiveren en toelichten en de kwaliteitsvolle invulling van de jaarlijkse ‘cultuurdag’, zijn maar enkele voorbeelden van goede praktijk.

Socioculturele samenleving De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd.

De context komt vooral in de eindtermen van de lessen godsdienst en geschiedenis aan bod. Ook een aantal NLA realiseren deze VOET, vooral inzake herinneringseducatie via een bezoek aan het fort van Breendonk, tal van activiteiten rond Wereldoorlog I, het bezoek aan Berlijn, filmfora, (...).

Soms laten leraren vooralsnog kansen liggen om tijdens het onderwijsleerproces in te gaan op een aantal VOET. De aanwezigheid van OKAN- leerlingen biedt tal van opportuniteiten die de school nog onvoldoende benut op het niveau van de klaspraktijk. Vooral voor de VOET rond ‘De samenleving: dynamiek, verschillen en samenhang’ kan het stimuleren van het contact tussen de leerlingen verder gaan dan een speelplaats delen, samen voetballen en ‘snuffelweken’ voor de OKAN’ers. Al is dit een waardevol begin van ‘samen-leven’ en van kennismaken met andere culturen.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Deze werkwijze toont aan dat de school gebruik maakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel en externe controles. De tekorten en adviezen die aangegeven werden door interne en externe controlediensten werden opgevolgd en grotendeels weggewerkt. Opgemerkte tekorten neemt de school op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van deze plannen is concreet en houdt rekening met vastgestelde tekorten en is daardoor betekenisvol voor de school. De controles gebeuren planmatig en met een beeld van de kostprijs en de zekerheid over het vereiste budget. De meeste tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De school heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie verbeteren of speelt, indien mogelijk, onmiddellijk in op vastgestelde tekorten. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving. Naast de directe communicatie met de twee preventieadviseurs, die beiden ook nog een lesopdracht in de school hebben, zijn er in het leraarslokaal meldingsfiches beschikbaar voor opgemerkte tekorten.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle schoolgebouwen. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse blijkt dat de gebruikte locaties geschikt zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Tijdens de rondgang met de preventieadviseur worden geen belangrijke risico's opgemerkt en blijkt dat de schoolgebouwen, die recent uitgebreid werden met een nieuwbouwvleugel, goed onderhouden worden. In de werkplaatsen en labo's gebruiken de leerlingen de persoonlijke beschermingsmiddelen en is er voldoende aandacht voor veilig werken. De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft tot nog toe geen speerpunten geformuleerd die duidelijk maken welke doelstellingen en rol ze toekent aan de evaluatiepraktijk en hoe ze die wil operationaliseren. In schooldocumenten geeft zij in overwegend algemene termen toelichting bij het doel en de inhoud van de evaluatie, onder meer ‘toetsen of de leerlingen de leerstof beheersen’ en desgevallend ‘grotere leerstofgehelen leren verwerken’ (in het teken van hoger onderwijs). De evaluatie ‘dagelijks werk’ en de permanente evaluatie hebben tot doel de leerprestaties van de leerlingen frequent op te volgen.

Uit de organisatie van de evaluatie, de rapportering en de remediëring blijkt een impliciete visie op de evaluatiepraktijk. Het aantal rapporteringsperiodes ‘dagelijkse werk’ (zeven periodes) stimuleert een frequente evaluatie en opvolging van de leerprestaties van de leerlingen. Indirect wil de directie hiermee ook stimuleren dat de evaluatievormen verruimen en zich niet beperken tot (herhalings)toetsen. De toepassing van een systeem van dagelijks werk en examens of permanente evaluatie is geënt op een differentiatie volgens het profiel van de graden, de onderwijsvormen, de studierichtingen of de vakdoelstellingen. Het aantal examens en het gewicht dat aan dagelijks werk versus examens toegekend wordt, differentiëren de studierichtingen die op finaliteit gericht zijn van deze die op doorstroom gericht zijn. De motivering van de optie voor enerzijds permanente evaluatie of anderzijds dagelijks werk en examens is niet voor alle vakken voldoende doelgericht.

De school hanteert geen centraal aangestuurde strategie en kwaliteitscriteria voor de inhoudelijke invulling van de verschillende evaluatiesystemen en -vormen. Voor de evaluatie van de geïntegreerde proef en de stages zijn er wel schoolbrede afspraken. Voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie in de polen aso ontbreken die. Voor de bewaking van de validiteit van de evaluatie en voor de concretisering daarvan in evaluatievormen stelt de school de vakgroepen verantwoordelijk. Zij doet dit enigszins bewust vanuit het vertrouwen in de deskundigheid van de vakgroepen. Dat de leerplandoelstellingen en de aanbevelingen in de leerplannen de aangewezen referenties zijn voor de invulling van de evaluatie, expliciteert de school onvoldoende. Zij stuurt wel aan op samenwerking en gelijkgerichtheid in geval van parallelle lesgroepen.

Recentelijk heeft de school een remediëringsbeleid uitgewerkt, waarin een

duidelijke koppeling is gemaakt tussen de evaluatie en de leerbegeleiding. Zij verwacht dat de leraren de leerlingen met tegenvallende studieresultaten begeleidend bijsturen. In de klassenraden worden daartoe afspraken gemaakt en opgevolgd. Daarnaast organiseren de leraren ook op eigen initiatief remediëring.

De school stuurt de deliberatiepraktijk aan met afspraken en richtlijnen die geïnspireerd zijn op de pedagogische richtlijnen van de koepel. Ze kiest duidelijk voor een prospectieve en oriënterende deliberatie. De deliberatieprocedure en de informatie over een mogelijke betwisting van de eindbeslissing beantwoorden aan de regelgeving. Er zijn geen uitgeschreven deliberatiecriteria, maar er wordt wel rekening gehouden met het 'geheel van de vorming', onder meer de studieresultaten binnen het profiel van de studierichting, de analyse van de tekorten, de evolutie van de leerling en de ondernomen remediëring.

Ondersteuning Verschillende schooldocumenten geven duidelijke informatie over de inhoud, de samenstelling, de organisatie en de richtlijnen met betrekking tot de evaluatie- en rapporteringspraktijk, de examenperiodes, de deliberatiepraktijk, de klassenraden en de oudercontacten. Die informatie is voldoende gedifferentieerd naargelang van de betrokkenen (personeel, leerlingen, ouders).

Een digitaal rapporteringssysteem en bijhorende richtlijnen ondersteunen de rapportering. Aan de rapporten 'dagelijks werk' voegt de school een overzichtslijst toe met per vak de vermelding van de evaluatiebeurten die tot het resultaat hebben geleid. Dit verhoogt de informatiewaarde van de rapportering. De school stimuleert de leraren om vakspecifieke feedback en commentaren te noteren bij de studieresultaten op het rapport. Ouders en leerlingen kunnen via het digitaal platform van de school de studieresultaten raadplegen.

De school biedt weinig inhoudelijke ondersteuning voor de validiteit van de evaluatie en de kwalitatieve invulling van de evaluatievormen (dagelijks werk, examens permanente evaluatie). Daar legt zij de verantwoordelijkheid bij de vakgroepen. Niet alle vakgroepen nemen die verantwoordelijkheid voldoende op. De school zelf heeft tot nog toe weinig professionaliseringsinitiatieven genomen ter ondersteuning van de evaluatiepraktijk. Voor de evaluatie van de geïntegreerde proef en de stages zijn er wel inhoudelijke richtlijnen. De registratie van het aanbod van de leerplandoelstellingen in kruistabellen in de technische vakken en praktijkvakken, ondersteunt indirect de afstemming van de evaluatie op deze doelstellingen.

Doeltreffendheid De school volgt de studieresultaten, de attestering en de doorstroming van de leerlingen op, maar analyseert die gegevens niet systematisch met de bedoeling de onderliggende evaluatie- of deliberatiepraktijk te evalueren. Een dergelijke reflectie is er wel in geval van opvallende studieresultaten voor een bepaald vak of naar aanleiding van signalen van leerlingen of ouders. Op het niveau van de vakken en de individuele leraren komt reflectie over de evaluatiepraktijk en het eigen pedagogisch-didactisch handelen op basis van de studieresultaten van de leerlingen veeleer zelden voor. De leraren leggen de verantwoordelijkheid voor zwakke studieresultaten nog te vaak eenzijdig bij de leerlingen.

Uit het erkenningsonderzoek van de vakken in de focus blijkt dat de afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en het gebruik van objectieve en transparante beoordelingscriteria in sommige vakken voldoet en zelfs behoorlijk is. In een meerderheid van de onderzochte vakken echter blijkt de evaluatie minder tot zelfs onvoldoende valide. De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en de keuze van de gepaste evaluatievormen zijn in verschillende vakgroepen nog een belangrijk werkpunt. Dit komt vooral tot uiting in de evaluatie van vaardigheden. De integratie van attitudebeoordeling is vaak weinig transparant. De aansturing tot samenhang en parallelle werking wordt in sommige vakken onvoldoende gevolgd. Vooral de invulling van het dagelijks werk en de toekenning van gewichten aan de verschillende evaluatieonderdelen vertoont verschillen per leraar. De doelgerichtheid van de evaluatie van de onderzoekscompetentie is in sommige polen aso eveneens een werkpunt.

Ondanks de aansturing van de directie bevatten de rapporten weinig commentaren met relevante vakspecifieke informatie.

Wat de deliberatiepraktijk betreft tonen de attesteringsgegevens aan dat de eindbeslissingen prospectief en oriënterend zijn. C-attesten komen uitzonderlijk voor. De B- en C-attesten zijn in de notulen gemotiveerd vanuit alle gegevens die in rekening gebracht worden voor de eindbeslissing. De school brengt de ouders en de leerlingen daarvan schriftelijk op de hoogte. Aan de eindbeslissing is altijd een mondeling of schriftelijk advies voor de verdere studieloopbaan gekoppeld.

Ontwikkeling In het schoolwerkplan maakt de evaluatiepraktijk geen deel uit van de prioritaire actiepunten. Er zijn evenmin concrete plannen voor gerichte professionalisering rond leerlingenevaluatie. De directie geeft wel aan dat de school op dit vlak voor een overgangsfase staat. Zij stelt dat de beoordeling, de vaststellingen en de werkpunten in het doorlichtingsverslag de verdere ontwikkeling van de evaluatiepraktijk mee zullen bepalen. In het schoolwerkplan staan de feedback op de leerprestaties, de kwaliteit van de rapportcommentaren en de attitudebeoordeling wel vermeld als prioritaire actiepunten. Deze actiepunten zijn inhoudelijk aan de evaluatiepraktijk gekoppeld.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school heeft haar organigram bijgestuurd na de reorganisatie van het directieteam. De taken van elk directielid zijn afgestemd op een onderwijsconcept dat gericht is op onderwijs binnen diverse domeinen. Ze zijn duidelijk omschreven en gecommuniceerd met de personeelsleden. Het open en participatief leiderschap genereert betrokkenheid en draagt bij tot de motivatie van de meeste personeelsleden. Dat blijkt uit de manier waarop het directieteam haar personeelsleden betreft bij het tot stand komen van de vernieuwde schoolvisie, inspraak geeft in de opdrachtenverdeling en de beleidsbeslissingen aftoetst. De schoolvisie vormt het kader voor het beleid en de dagelijkse schoolwerking. De kernwaarden ervan beïnvloeden sterk de werking op het beleidsniveau, namelijk een breed beleid met gedeelde verantwoordelijkheden.

Het directieteam krijgt zicht op het pedagogisch-didactisch handelen van haar leraren door het voeren van functioneringsgesprekken, het houden van klasbezoeken en beperkt via de vakgroepwerking. De feedback van de ouders en de leerlingen levert nog bijkomende informatie voor de gesprekken. De leraren zijn voor het voeren van de gesprekken ingedeeld per domein. Zo blijft het geregeld evalueren van de personeelsleden haalbaar voor het directieteam. Het betrokken directielid volgt de concrete afspraken verder op.

De school heeft een breed netwerk van samenwerking met andere secundaire scholen, met basisscholen en met bedrijven. Binnen de scholengroep 'OP WEG' krijgt ze ondersteuning op het vlak van de financiën, de personeelsadministratie en de preventie. Ze kan voor de schoolbegeleiding een beroep doen op de pedagogische begeleidingsdienst en uiteraard op de externe organisatie die hen ondersteunt in het lopend traject. Voor het pedagogische luik kan de school niet altijd gebruik maken van externe vakspecifieke begeleiding van de eigen begeleidingsdienst.

Visieontwikkeling De school is in transitie. De voorbije jaren heeft ze zich vooral gefocust op de integratie van de twee instellingen. Het samenbrengen in 2016 van twee schoolculturen op één campus bracht heel wat teweeg bij de ongeveer 150 personeelsleden. Een verschillende aanpak van de onderwijsprocessen en een spanningsveld tussen enerzijds het aso en anderzijds het bso/tso waren knelpunten. De neuzen in dezelfde richting krijgen, was een grote uitdaging voor het directieteam. In samenwerking met een externe partner en een 25-tal leraren kwamen een schoolmissie en een vijftal te behalen strategische doelstellingen tot stand. Voor elk van deze doelstellingen ontwikkelden diverse werkgroepen de daarbij horende operationele doelen. Dit resulteerde in actiepunten en projecten. De nieuwe schoolvisie is visueel zichtbaar gemaakt in de lerarenkamer om het werken daaraan levendig te houden.

Het project over 'de structurele opvolging van het leerproces in functie van de doelgroep' staat vooral in het teken van de brede zorg voor leerlingen volgens het M-decreet. De leerplanrealisatie en de evaluatie van leerplandoelstellingen echter zijn niet expliciet opgenomen in dit project. Ze maken geen deel uit van de operationele doelstellingen en zijn geen actiepunten in het schoolwerkplan. Nochtans blijkt uit de doorlichting dat er op dit vlak nog een hele weg te gaan is.

De school ontwikkelde naast een schoolvisie ook een nieuw organisatiemodel dat inspeelt op de nakende modernisering van het secundair onderwijs. Het concept werd ter discussie voorgelegd aan de personeelsleden met een positief resultaat. De concrete uitwerking kadert dan ook volledig binnen het lopend begeleidingstraject met betrekking tot de schoolvisie.

Besluitvorming De participatieorganen zijn conform de regelgeving samengesteld. Zij functioneren volgens de hen toegekende decretale bevoegdheden. Beslissingen komen tot stand in consensus en worden geregeld gecommuniceerd.

Een groot aantal personeelsleden neemt deel aan het besluitvormingsproces via de boven geschetste overleggroepen. Ook de ouders en de leerlingen zijn betrokken bij het uitstippelen van het beleid. De school neemt voldoende initiatieven om de ouderbetrokkenheid te verhogen. De leerlingenparticipatie verloopt vlot dankzij leerlingenraden.

De vakgroepen zijn al heel lang zelfsturend, wat soms leidt tot diverse interpretaties van de schoolvisie op de onderwijsprocessen. Dat blijkt onder andere uit het onderzoek over de evaluatiepraktijk en de bevindingen over de aanpak ervan in de doorgelichte vakken en studierichtingen. Een meer krachtvolle aansturing en opvolging zijn nodig om de kwaliteit van de onderwijsprocessen te garanderen.

Kwaliteitszorg De zorg voor kwaliteit is ingebed in het strategisch beleid. Elk directielid heeft de verantwoordelijkheid voor de bewaking van het traject van zijn/haar toegewezen acties. De school krijgt bij het cyclisch bewaken van haar traject en de daartoe opgezette processen voldoende ondersteuning van de begeleidende externe partner. De evaluatie, gepland na het eerste jaar van het traject, komt eraan. Het uitschrijven van de indicatoren om de effecten van de actiepunten te toetsen, biedt opnieuw een gelegenheid om meer betrokkenheid bij het personeel te creëren. Het bijsturen van de strategische beleidsopties gebeurt pas het derde jaar van het traject. Zo wil de school het cyclisch proces ondersteunen.

Het directieteam houdt vijfjaarlijks een '360 graden-evaluatie'. Elk van hen krijgt een evaluatie door de bestuursleden, de collega-directieleden en een aantal personeelsleden. Uit die feedback selecteren ze werkpunten voor zichzelf en voor het team. Voor de teamaangelegenheden zetten ze gerichte begeleiding op. Jaarlijks volgen de teamleden sowieso nascholing op het vlak van beleidsvaardigheden.

De school verzamelt en analyseert naast de data die ze via 'mijn onderwijs' ontvangt, ook data in functie van verschillende doeleinden en bij verschillende doelgroepen. Binnen de kwaliteitszorg is de school alert is voor de bevraging en het welbevinden van alle betrokkenen (personeel, leerlingen en ouders). De bevragingen gebeuren systematisch volgens een planning. De analyse van de resultaten leidt tot bijsturingsacties.

De resultaten van al haar bevragingen en de effecten van de daaraan verbonden acties bespreekt de directie op de personeelsvergaderingen en de schoolraad. De terugkoppeling naar de leerlingen is nog niet ingeburgerd.

De school wil verder evolueren naar zelfsturende lerarenteams die de domeinleerlingen gedurende verschillende jaren in de bovenbouw begeleiden en opvolgen. Zij is zich bewust van de ingrijpende impact op de lerarenopdrachten, de werking van de interne cel leerlingbegeleiding, de opdrachten van het ondersteunend personeel en uiteraard de taakverdeling binnen het directieteam. Daartoe roept de school opnieuw haar personeelsleden op bij de voorbereiding van het nieuwe concept. Ze plant als eerste stap passende vormingstrajecten. Verwijzend naar de zelfsturende vakgroepen zullen ondersteuning en een daadkrachtige opvolging ook hier bepalend zijn voor de kwaliteit.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor geschiedenis in de derde graad aso.
- De leerplanrealisatie voor bedrijfseconomie in de derde graad tso in de studierichting Handel.
- De leerplanrealisatie voor elektriciteit in de derde graad tso in de studierichting Elektrische Installatietechnieken.
- De leerplanrealisatie voor elektriciteit in de tweede graad tso in de studierichting Elektrotechnieken.
- De materiele ondersteuning van de leerplanrealisatie in de nijverheidsgerichte studierichtingen.
- De organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De brede zorg voor de leerlingen.
- De ontwikkelingsdynamiek in de vakgroep OKAN.

Wat betreft het algemeen beleid

- De dynamische beleidsvoering.
- De toegankelijkheid van de schoolleiding.
- De doelgerichte en participatieve ontwikkeling van een schoolbrede visie.
- De gegevensverzameling in functie van de interne kwaliteitszorg op schoolniveau.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de onderzoekscompetentie.
- De realisatie van de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen in de algemene vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De informatiewaarde van de rapportcommentaren.
- De aandacht voor het probleemoplossend en emancipatorisch leren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De krachtdadige aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen.
- Het implementeren en opvolgen van de beleidsprioriteiten tot op het uitvoeringsniveau.
- De schoolvisie op de evaluatiepraktijk.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in de eerste graad A-stroom.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **28-04-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Agnes GEERTS de inspecteur-verslaggever	Erik DE KEYSER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	